

Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

На правах рукопису

Татьянчикова Ірина Володимирівна

УДК: 376-056.36:316.614

**ПСИХОЛОГО - ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ
З ВАДАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ**

13.00.03 – корекційна педагогіка

Дисертація на здобуття наукового ступеня
доктора педагогічних наук

Науковий консультант:
доктор психологічних наук,
професор
Хохліна Олена Петрівна

Київ – 2015

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДИТИНИ	18
1.1. Сутність і стадії процесу соціалізації.....	18
1.2. Механізми і показники соціалізації	39
1.3. Особливості соціалізації на різних вікових етапах.....	57
1.4. Основні чинники соціалізації.....	67
Висновки до розділу 1.....	76
РОЗДІЛ 2. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДИТИНИ ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ У КОРЕКЦІЙНІЙ ПЕДАГОГІЦІ	79
2.1. Педагогічні аспекти процесу соціалізації	79
2.2. Проблема соціалізації дитини з вадами розвитку у дослідженнях з корекційної педагогіки	88
2.3. Стан практики по забезпеченню соціалізації дітей з вадами інтелектуального розвитку	110
Висновки до розділу 2.....	141
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ З ВАДАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	144
3.1. Обґрунтування методики вивчення соціалізації учнів. Методика констатувального етапу дослідження.....	144
3.1.1. Методика вивчення соціалізації учнів на стадії адаптації.....	163
3.1.2. Методика вивчення соціалізації учнів на стадії індивідуалізації.....	169
3.1.3. Методика вивчення соціалізації учнів на стадії інтеграції.....	173
3.1.4. Методика вивчення соціалізації учнів на стадії ранньої трудової підготовки.....	175
3.2. Результати дослідження та їх аналіз.....	178
3.2.1. Особливості адаптації учнів.....	178
3.2.2. Особливості індивідуалізації учнів.....	213
3.2.3. Особливості інтеграції учнів.....	230

3.2.4. Особливості соціалізації учнів на стадії ранньої трудової підготовки.....	242
Висновки до розділу 3.....	257
РОЗДІЛ 4. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ З ВАДАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ...	262
4.1. Обґрунтування методики формувального етапу дослідження.	
Методика дослідження.....	262
4.1.1. Методика забезпечення соціалізації учнів на стадії адаптації.....	275
4.1.2. Методика забезпечення соціалізації учнів на стадії індивідуалізації.....	297
4.1.3. Методика забезпечення соціалізації учнів на стадії інтеграції....	305
4.1.4. Методика забезпечення соціалізації учнів на стадії ранньої трудової підготовки.....	314
4.2. Результати дослідження та їх аналіз.....	327
4.2.1. Формування в учнів адаптаційних можливостей.....	327
4.2.2. Формування в учнів самосвідомості.....	340
4.2.3. Використання учнями власних психологічних особливостей у життєдіяльності.....	346
4.2.4. Професійне самовизначення і самореалізація учнів.....	351
Висновки до розділу 4.....	357
РОЗДІЛ 5. НАПЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВ З ВАДАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	
5.1. Підвищення ефективності процесу адаптації учнів.....	362
5.2. Посилення процесу індивідуалізації учнів.....	368
5.3. Сприяння процесу інтеграції учнів.....	373
5.4. Удосконалення соціалізації учнів у процесі професійної підготовки..	378
Висновки до розділу 5.....	383
ВИСНОВКИ.....	386
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	392
ДОДАТКИ.....	436